

Okkara deiliga Havn

Oddvør Johansen

Eg heiti á øll um at lesa greinina, sum Eigarafelagið undir Kongavarða hevur sett í bløðini og á portalar: “ Søguliga stuttskygd bygging av leiguíbúðum undir Kongavarða.”

Tað er ein skakandi grein, har vit fáa at vita, at Tórs-havnar býráð hevur selt einasta grøna økið hjá íbúgvunum her – 10.500 m2 – til ein privatpersón fyri discountprísin kr. 1,6 mill. Her skulu so umleið 100 íbúðir í fleiri hæddum trýstast niður. Ein kompaktur múrur, ið ger alt økið til eitt ósjarmerandi skuggaland.

- Har sum tað gongur ov skjótt, har er stórur vandi fyri, at tað gongur galið. (Mikal Vid-erø 2005)

- Vit eiga at byggja nakað, sum kann siga eina søgu. (Gunnar Hoydal 2005)

Hendan “søgan” kundi verið: her skal mítt barn liva sínar góðu barndómsdagur. Einasta barndómin. Her skal tað hava síni góðu minni.

Hví eru okkara arkitektur so merkiliga tigandi? Hví er tað eingin, sum skríggjar: vit vilja ikki hava konteynarabýlingar í Havn, vit vilja ikki hava eina nýggja Karlamagnusarbreyt.?

Vit eru ov sein á sjóvarfallinum, ja, at gera íbúðir í Føroy-

um. Men vit mugu kortini ikki fara at slaka við kvalitatinum – (eins og mann gjørdi á Nørrebro í Keypmannahavn seinast í 1800-talinum, tá mann stúvaði fátækrafólkið saman í myrkum bakgørðum.) Vit mugu heldur ikki sletta góð øki burtur til ein Hanus ella Janus, sum floytar á estetikk og natúrina. Hetta kallast korrupsión.

Vit kunnu heldur ikki liva við politikkarum, sum byggja stórar glæsiligar almennar bygningar, men sum samstundis halda, at konteynarar er loysnin, har livandi menniskju skulu búgva og veksa upp.

Politikkararnir eru – eins og undirritaða – ikki fakfólk, men tey himprast tó ikki við at spæla matadorar og skrotta seriøsar ætlanir, sum fakfólk, verkfrøðingar, arkitektur og býrarskipanardeildir hava gjøgnumhugað í áratíggju.

Tað er næsta ikki dagur, har ikki broytingar í byggisamtýktunum verða kunngjørdar, og nú er nokk!

Vit mugu byggja hús, sum ikki – eins og Tórsvøllur – skulu rívast niður eftir 25 ár-um.

Útskeldaða felagið Bústaðir er eitt átak, sum ikki (enn) er farið upp í hesa discountkarusellina. Tey halda aftur, tí tey royna at leita eftir rímuligum kvaliteti fyri rímuligar pengar. Lætt er tað óivað ikki.

Spell og syrgiligt var, at Hoydalur ikki varð gjørdur til tað paradísiska íbúðarøkið, sum góðir arkitektur høvdu gjørt eitt uppskot um. Dalurin

stendur nú sum eitt spott og inniheldur bara luftkastellir. Men enn er ikki ov seint til at bera so í bandið, at børn kunnu sleppa at veksa upp í hesum fagra dalinum. Tað hevði har aftrat loyst ein stóran trupulleika í Havn. Tað má bera til hjá landi og kommunum at taka eitt tak saman um hetta.

Latið Havnina halda fram við at vera tann deiliga Havn. Skemmið hana ikki!

Landsskaðiligt virksemini

K. Guttessen

Ákærunar vóru nógv frá sambandsmonnunum Edmund Joensen og Bári Nielsen um landsskaðiligt virksemini, tá ið Carles-Puigdemont var boðin til Føroyar av fólkatingsmanni okkara. Samstundis biður sambandsflokkurin um stuðul, har aðalmálið er at styrkja sambandið við Danmark. Hetta er at svíkja okkara egna land – Føroyar, og harvið landsskaðiligt virksemini.

Sambandsfólk og tess samsintu eru so undirbrottlig, at tey hava ikki álit á, og vilja, at í Føroyum kunnu og skulu føroyingar ráða. Vilja sambandsfólk ikki hava ræði á egnu ogn sínari, heldur enn at lata grannan ella onkran annan ráða yvir ognini? Tað er sum timburmaðurin í Nasaret segði: Tey vita ikki, hvat tey gera! Eisini innan ítrótt mugu føroysk ítróttarfólk mangan iðkað undir donskum flaggi. Gerið sum E ikki B.

Ferðsluviðurskifti í Runavík

Olaf Olsen

Tað verður umrøtt fyri tíðina, hvussu ferðslan kann loysast ígjøgnum Runavíkina, og tað, sum eg higartil havi hoyrt, loysir á ongan hátt málið nøktandi. Og tað er alt ov seint byrjað at umrøða tað.

Eg haldi, at fyri at gera nakað munagott, og sum loysir aðrar trupulleikar, er at føra vegin frá rundkoyringini við tunnilsmunnan og yvir á bryggjuna á leið har, sum Beta-bygningurin stendur.

1. Harvið fæst ferðslan frá einum trongum øki,
2. Tað fæst nógv pláss at byggja út á,
3. Gevur “Lynfrost” møguleika at byggja út omaneftir, tí einki pláss er at byggja niðaneftir,
4. Verður nógv pláss til virksemini á

- havnarøkinum,
 5. Verður pláss til ídnaðarbygningar og aðrar,
 6. Pláss til eina býarmittu.
- Hetta gevur umleið eyka 100.000 fermetrar umframt bryggjupláss og veg.
- Hvørji eru veiku punktini við at byggja út á henda hátt?
1. Bátahylurin hvørur,
 2. Æðurnar missa hylin.
- Hetta kann t.d. loysast við at útbyggja bátahylin á Glyvrum.
- Tað kann gerast ein hylur

til æðurnar, og so kann plantast rundan um hann, so tað verður ein minipark.

Eg giti, og eg rokni avgjørt við, at um tað framvegis verður nakar framburður her á leið, so verður hetta gjørt til endan, kanska um 10-15 ár. Hví ikki gera tað nú?!

Føroyar eru smáar; tað ger einki, um vit økja eitt sindur um landið. Vit hava nóg mikið av sjógv, og Føroyar eru fullar av gróti.

Í Sældarfirði 21. august 2019

Minningarorð um Elnu Sofíu Vestergaard

Eitt stríð er at enda komið. Tann 6. august 2019 lat mamma eyguni aftur. Hon hevur hesi síðstu árin verið so óheppin við drúgvari sjúkralegu, men hetta stilla kvøldið í august fekk hon frið.

Mamma varð fødd í Sumba 18 juni 1935 og næstelst av 7 syskjum. Hon var dóttir Hans Jacob Thomsen og Paulinu Thomsen. Hon var sera dugnalig í skúlanum, men tá á døgum var ikki møguligt, at nema sær hægri kunnleika við lestri. Hon fór at arbeiða í fiski í Vági, og gjørdist stutt eftir arbeidsgenta hjá Magnus Dahl í Vági. Í hesum býlingi í Vági búði eisini kendi skiparin Kristin á Økrum. Hann

fórði í nógv ár skip hjá Gørðunum. Ein av synunum hjá Kristin á Øgrum og Anna Sofíu, var Thomas Pauli. Tað rann saman millum teirra og tey giftust 15. Januar 1958. Henda unga vakra sumbiar-gentan gjørdist fiskimannakona í Vági.

Í 1959 kom trolarin “Vábingur” til Vágs, og sum so nógvir vábingar fór Pabba at sigla við Vábingi. Tað vórðu ofta sera langir túrar í Grønlandi og við New Foundland, so samlívið hjá hesum unga pari varð so sum so. Thomas Pauli mátti vinna til lívsins uppihald fyri familjuna á longum túrum á sjónum, meðan Elna í fleri ár varð báði móður og faðir hjá børnunum.

Hetta var ein stór ábyrgd hjá einari ungari kvinnu, men tað kláraði hon uppá stás, og megnaði eisini at arbeiða bæði við reingerð, binding og í fiski. Eitt gott ískoyti til húsarhaldið.

Aftaná at hava verið fiskimaður fór Pabba í langfara sigling. Hann sigldi í fleiri ár við Copenhagen Reefers, ið sigldi víða um í verðina. Tá hevði mamma móguleika at siggja heimin, og tað vóru ikki so fáar søgur hon kundi siga frá. Tað varð eitt ríkt lív fyri hana, at verða saman við manninum, og samstundis varð hon biðjin sum kokkur fleiri fer.

Annað sum henni dámdi sera væl var kórsangur. Hon

kom uppí Ljóm í 1953-54 meðan Edith Dahl var kórleiðari. Henni dámdi sera væl at venja og ikki minst allar útferðirnar Ljómur gjørdi. Tað sum hon gleddi einamest var allahalganadagur, minningardagur sjómanna. Serliga hjá okkum børnum var tað sera upplivandi at siggja mammu okkara machera fram til offurvasan við kórinum, øll í hvítum og svørtum.

Síðstu nógvu árin varð hon sera virkin við hondarbeiði. Hon bant nógv, broderaði nógv, og runt um allar Føroyar er nógv, bæði vaksin og børn, sum hava havt, og hava, gleði av teimum vøkru fyríkløðum og skjúrtum til tey føroysku klæðini. Sjáld-

an segði hon nei og hon gjørdi sítt besta, til gleði fyri mong, stór og smá.

Eftir sekstieitt ár er pápi okkara vorðin einkimaður, hansara sorg er væl skiljandi. Tað er jú sum ein partur av einum sjálvum, ið er farin. Ein blóma vesturi í bø í Vági er fólnað, men í himli okkara er ein vøkur rødd komin í kórið.

Tøkk til tykkum øll sum vóru um mammu okkara síðstu tíðina, vit eru sera takksom. Eina stóra tøkk til Ljómur fyri ta vøkru sangløtuna.

Við hesum lýsa vit frið yvir minni um mammu okkara og konu mína, Elnu Sofie Vestergaard.

Pauli, Heidi og Kristin.